



Equips de treball

Aquest full informatiu recull un extracte del Reial decret 1215/1997, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització dels equips de treball per part dels treballadors. Aquest Reial decret va ser modificat pel Reial decret 2177/2004, que va introduir unes disposicions mínimes per a la utilització d'equips de treball en matèria de treballs temporals en altura.

S'ha editat la *Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relativos a la utilización de los equipos de trabajo*.

Objectiu

Informar sobre les disposicions mínimes per protegir els treballadors dels riscos derivats o que es puguin derivar de les condicions dels equips de treball i de la seva utilització.

Àmbit d'aplicació

Totes les activitats que es realitzin amb o en presència d'equips posats a disposició dels treballadors.

Definicions

- **Equip de treball:** qualsevol màquina, aparell, instrument o instal·lació utilitzats en el treball. També les instal·lacions d'equips de treball que funcionin interdependentment.
- **Utilització d'un equip de treball:** qualsevol activitat desenvolupada amb l'equip de treball durant totes les fases de la vida de l'equip, des de la seva instal·lació, passant per l'ús previst, el seu manteniment i la neteja, fins al seu desmantellament.

Obligacions de l'empresari

- Garantir que els equips de treball compleixen els requisits mínims i les disposicions legals que els siguin aplicables, i que s'utilitzen d'acord amb les condicions establertes.
- Posar a disposició dels treballadors equips adequats per als treballs que han de dur a terme, tenint en compte:
 - Les condicions i característiques específiques dels treballs.
 - Els riscos existents al centre de treball.
 - Els riscos que puguin aparèixer o agreujar-se amb la presència o utilització dels equips de treball.
 - Les adaptacions necessàries perquè els puguin utilitzar treballadors discapacitats, si escau.
- Tenir en compte els principis ergonòmics per al disseny del lloc de treball i per a la posició dels treballadors mentre utilitzen els equips de treball.
- Mantenir i conservar en bones condicions d'ús, d'acord amb les instruccions del fabricant, els equips i els dispositius de seguretat i protecció d'aquests equips.
- Garantir una formació i informació adequades al personal que fa servir directament els equips de treball, així com als representants dels treballadors, als supervisors i als comandaments.
- Adoptar les mesures necessàries perquè la utilització i el manteniment dels equips de treball que requereixen coneixements específics es reservin als treballadors designats per fer-ho, els quals han de rebre una formació específica.
- Consultar i garantir la participació dels treballadors.

Obligacions dels treballadors

- Utilitzar adequadament els equips de treball.
- No posar fora de funcionament els dispositius de seguretat d'un equip de treball.
- Informar de qualsevol situació que pugui implicar un risc per a la seguretat i la salut dels treballadors.

Disposicions mínimes de seguretat i salut

Són requisits obligatoris que tenen com a objectiu garantir un nivell de seguretat suficient i proporcional a la magnitud dels riscos.

Un cop identificats els perills que es poden presentar en un equip de treball i avaluats els riscos que pot originar, aquest s'ha d'ajustar a aquests requisits mínims d'acord amb l'anàlisi efectuada, tot definint les mesures preventives adequades amb les prioritats següents:

1. Eliminar els riscos.
2. Reduir els riscos al mínim.
3. Prendre mesures tècniques de protecció.
4. Proporcionar informació sobre els riscos residuals.

Aquests requisits mínims són recollits a l'annex I del Reial decret 1215/1997:

- A l'apartat 1 hi ha les disposicions mínimes generals a les quals tots els equips de treball s'han d'ajustar.
- A l'apartat 2 hi ha les disposicions mínimes addicionals aplicables a determinats equips de treball, en concret als equips mòbils i als equips d'elevació de càrregues.

Disposicions relatives a la utilització segura dels equips de treball

- Els equips de treball s'han d'utilitzar de manera que no comportin riscos per als usuaris ni per a les persones que s'hi trobin a prop.
- Els treballadors han de poder accedir i romandre en condicions de seguretat a tots els llocs que calgui per utilitzar, ajustar o mantenir els equips de treball.
- No es poden utilitzar els equips d'una manera o en operacions contraindicades pel fabricant.
- No es poden utilitzar sense els elements de protecció amb què estan equipats per fer les operacions previstes.
- En cas d'usos especials, cal avaluar prèviament les situacions que puguin comportar un risc, i prendre les mesures pertinents per eliminar-les o controlar-les.
- Abans d'utilitzar un equip de treball s'ha de comprovar que les condicions d'ús i proteccions són adequades i que la connexió o posada en marxa no presenta un risc per a d'altres persones.

- L'ús d'un equip de treball determinat restarà reservat als treballadors que hagin rebut formació específica per utilitzar-lo.

Les condicions d'ús són recollides a l'annex II del Reial decret 1215/1997:

- Apartat 1: condicions generals d'utilització per a tots els equips de treball.
- Apartat 2: condicions d'utilització aplicables a equips de treball mòbils.
- Apartat 3: condicions d'utilització aplicables a equips de treball per a l'elevació de càrregues.
- Apartat 4: condicions d'utilització aplicables als equips per a la realització de treballs temporals en altura.

Comprovacions dels equips de treball

Els equips la seguretat dels quals depengui de les condicions d'instal·lació s'han de sotmetre a una comprovació inicial abans de la posada en marxa i després de cada muntatge en un nou emplaçament, per garantir-ne la correcta instal·lació i el bon funcionament.

Els equips sotmesos a influències susceptibles de produir deterioraments que puguin generar situacions perilloses s'han de sotmetre a comprovacions periòdiques. També s'han de realitzar comprovacions addicionals després d'un esdeveniment excepcional, com pot ser una transformació, un accident, un fenomen natural o també la manca d'ús, quan puguin tenir conseqüències perjudicials per a la seguretat.

Els equips de treball sotmesos a normatives específiques s'han d'ajustar als requisits i les condicions de les comprovacions establertes per aquesta reglamentació.

Els resultats de les comprovacions han d'estar documentats i estar a disposició de l'autoritat laboral. Aquests resultats s'han de conservar durant tota la vida útil de l'equip.

Vigilància de la salut

L'empresari ha de garantir una vigilància de la salut dels treballadors adequada i específica en relació amb els riscos que comporta la utilització dels equips de treball, d'acord amb l'article 22 de la Llei de prevenció de riscos laborals.

Aquesta vigilància és voluntària per al treballador tret que, previ informe dels representants dels treballadors, es consideri imprescindible per verificar que l'estat de salut del treballador no pugui constituir un perill per a ell mateix o per a altres persones durant la utilització dels equips de treball d'especial perillositat.

Informació i formació dels treballadors

De conformitat amb els articles 18 i 19 de la Llei de prevenció de riscos laborals, l'empresari ha de garantir que els treballadors i els seus representants reben una informació i una formació teòrica i pràctica adequades sobre els riscos derivats de la utilització dels equips de treball, així com sobre les mesures de prevenció i de protecció que calgui adoptar en aplicació del Reial decret 1215/1997.

La informació ha de ser comprensible per als treballadors als quals va dirigida i s'ha de proporcionar preferentment per escrit. Ha de contenir indicacions relatives a les condicions i la forma correcta d'utilització, tenint en compte les situacions i formes d'utilització anormals i perilloses que es puguin preveure.

La documentació informativa facilitada pel fabricant ha d'estar a disposició dels treballadors.

Consulta i participació dels treballadors

L'empresari ha de facilitar la participació dels treballadors i dels seus representants, i consultar-los en relació amb les qüestions a què es refereix el Reial decret 1215/1997.

Normativa d'aplicació

— **Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol**, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització dels equips de treball per part dels treballadors (BOE núm. 188, de 7 d'agost de 1997).

— **Reial decret 2177/2004, de 12 de novembre**, pel qual es modifica el Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de treball en matèria de treballs temporals en altura (BOE núm. 274, de 13 de novembre de 2004).

Bibliografia

Ministerio de Trabajo e Inmigración.

Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relativos a la utilización de equipos de trabajo. Madrid: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 2011.

(*) Versió original de març de 2003

Per a qualsevol observació o suggeriment sobre aquesta publicació:

**Subdirecció General de
Seguretat i Salut Laboral**

**C/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
Tel. 932 285 757**

www.gencat.cat/alafeinacaprisc

Centres de Seguretat
i Salut Laboral

Barcelona
Pl. Eusebi Güell, 4-5
08034 Barcelona
Tel. 932 055 001

Girona
C/ de l'Església
de Sant Miquel, 11
17003 Girona
Tel. 972 208 216

Lleida
Polígon Industrial "El Segre"
C/ J. Segura i Farré, 728-B
25191 Lleida
Tel. 973 200 400

Tarragona
C/ Riu Siurana, 28 B
(Camp Clar)
43006 Tarragona
Tel. 977 541 455



Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-No Comercial-Sense Obres Derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Dipòsit legal: B. 16127-2013

